

לקראת תיאוריה ופרקטיקה עדכנית להבנה והתמודדות עם אלימות פיזית בין בני-זוג: עדכון ושילוב עקרונות התיאוריה הפטריארכלית בתיאוריית המוטיבציות המגדריות

זאב וינשטוק

רקע: תחום הידע על אלימות בין בני-זוג מתאפיין במחלוקות לא פתורות המעכבות את התפתחותו. הבולטת בהן היא המחלוקת על ההבדלים בין המינים בשימוש באלימות בין בני-זוג.

מטרה: המאמר הנוכחי מציע מסגרת תיאורטית חדשה שתסייע לצמצם את המחלוקות ותקדם את התפתחות התחום. המסגרת המוצעת משלבת שתי תיאוריות העוסקות בתופעה מנקודות מוצא שונות: (1) התיאוריה הפטריארכלית הוותיקה, השמה דגש על המבנים החברתיים הרווחים ורואה במאזן הכוחות המגדרי – המוטה לטובת גברים ולרעת נשים בהקשרים חברתיים רבים – את הגורם העיקרי לאלימות בין בני-זוג. בהתאמה, תיאוריה זו מתמקדת בעיקר באלימות נגד נשים; (2) תיאוריית המוטיבציות המגדריות, החדשה יחסית בתחום, שמה דגש על תהליכים אבולוציוניים ותהליכי חברות לתפקידי מגדר. התיאוריה עוסקת באלימות שנוקטים שני המינים, ורואה בכשלים בתפקודם המגדרי את הגורם העיקרי לתופעה. בחינה זו מובילה לתובנה שבשילובן יתרונותיהן מועצמים ומגבלותיהן מופחתות.

השלכות: נבחנות ההשלכות התיאורטיות והפרקטיות של המסגרת התיאורטית המוצעת, ומוצעים קווים מנחים ראשוניים ליישומה.

מילות מפתח: אלימות בין בני-זוג, הפרדיגמה הפמיניסטית, התיאוריה הפטריארכלית, תיאוריית המוטיבציות המגדריות, טיפולוגיות באלימות בין בני-זוג, עימותים בין בני-זוג, הסלמה של עימותים בין בני-זוג